

Program antydyskryminacyjny

realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Pionkach

Akty prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 roku o konieczności prowadzenia przez szkoły zajęć z edukacji antydyskryminacyjnej
2. Karta Edukacji Obywatelskiej o Prawach Człowieka Rady Europy
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
4. Europejska Konwencja o Prawach Człowieka

Cele programu:

- Promocja wiedzy na temat dyskryminacji w tym przyczyn i przejawów
- Budowanie świadomości i kształtowanie postawy uwrażliwiającej na przejawy dyskryminacji takie jak:
  - ✓ **Ageizm** –dyskryminacja jednostek lub grup społecznych opartych na ich wieku, np. wypowiedanie stereotypowych krzywdzących opinii na temat osób starszych, lekceważenie głosu i opinii osób młodych
  - ✓ **Ableizm** – przekonanie, że niepełnosprawność jest czymś negatywnym, np. większość uczniów i uczennic niepełnosprawnych uczy się w szkołach specjalnych lub indywidualnie, co prowadzi do izolacji tych osób od środowiska
  - ✓ **Antysemityzm** – postawa wyrażająca uprzedzenie, niechęć, wrogość oraz dyskryminująca Żydów oraz osoby pochodzenia żydowskiego np. antyżydowskie akty wandalizmu i przemocy – malowanie na cmentarzach żydowskich swastyk, gwiazdy Dawida itp.

- ✓ **Homofobia** – irracjonalny strach przed osobami homoseksualnymi, silna niechęć, nieufność, nienawiść i wrogość do nich oraz ich dyskryminowanie np. używanie wobec nich terminów gej/lesbijka bądź innych określeń osób homoseksualnych, jako obelgi lub odczuwanie odrazy na myśl lub na widok osób homoseksualnych okazujących sobie uczucie, podczas gdy takie samo zachowanie ze strony osób heteroseksualnych nie powoduje takich reakcji.
- ✓ **Rasizm** - zespół poglądów głoszących tezę o nierówności ludzi, a wynikająca z nich ideologia przyjmuje wyższość jednych ras nad innymi. Rasizm opiera się na przekonaniu, że różnice w wyglądzie ludzi niosą za sobą niezbywalne różnice osobowościowe i intelektualne np. nazywanie osób o innym niż biały kolorze skóry w obraźliwy sposób, na przykład: asfalt, czarnuch, ciapaty. Opowiadanie dowcipów, w których osoby czarnoskóre są prezentowane, jako niewolnicy albo podludzie
- ✓ **Seksizm** - negatywne, wrogie przekonania i postawy wobec jakiejś osoby, żywienie do niej uprzedzeń i dyskryminowanie jej z powodu płci, np. *szklany sufit*, czyli sytuacja, w której kobietom jest trudniej awansować niż mężczyznom, a najwyższe stanowiska decyzyjne w firmach są najczęściej dla nich nieosiągalne. Przyczyną są bariery niewidoczne, to znaczy niewynikające z przyczyn formalnych, ale ze stereotypów lub kultury organizacyjnej firmy w przypadku rozwodu i decydowania przez sąd o tym, z kim dziecko zamieszka, w przeważającej większości przypadków prawo to otrzymuje kobieta, Kodeks rodzinny i opiekuńczy stanowi, iż oboje rodzice mają równe prawa i obowiązki wobec dzieci.
  - Szerzenie idei tolerancji, równości i szacunku
  - Przeciwdziałanie uprzedzeniom wynikającym ze stereotypów myślenia w tym jednostronność, sztywność, żywotność itp.
  - Wzmacnianie postaw obywatelskich i odwagi cywilnej w występowaniu przeciwko aktom dyskryminacji i przemocy

Zadania:

- Integrowanie działań wszystkich podmiotów szkolnych (nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników szkoły) w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji
- Integrowanie działań współpracujących ze środowiskiem szkolnym instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji
- Koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji podczas realizacji zadań wynikających ze szkolnego programu wychowawczego i profilaktycznego
- Wdrażanie problematyki antydyskryminacyjnej do działań edukacyjnych szkoły

Sposoby realizacji:

- Lekcje wychowawcze, lekcje pedagogiczne – nagłaśnianie na nich problematyki przeciwdziałania dyskryminacji
- Pogadanki z wychowawcą, pedagogiem szkolnym
- Szkoleniowe rady pedagogiczne – w miarę możliwości
- Pedagogizacja rodziców
- Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania przejawom dyskryminacji
- Organizowanie imprez szkolnych, wykonywanie gazetek i plakatów promujących zasady równości i tolerancji
- Propagowanie filmów edukacyjnych o tematyce przeciwdziałania dyskryminacji, w miarę możliwości wspólne oglądanie i dyskusja np. „ Cud purymowy”- reż. Izabella Cywińska, Polska 2000, „ Dzieci niebios”- reż. Majid Majid, Iran 1997, „ Combat Girls. Krew i honor”, reż. David Wnendt, Niemcy 2011, Miasto gniewu, reż. Paul Hoggis, USA, Niemcy 2004: Więzień nienawiści, reż. Tony Kaye, USA 1998
- Propagowanie książek z serii „ Warto przeczytać “np. „ Antydyskryminacja. Pakiet edukacyjny, CODN, Warszawa 2005, D. Grajewska – Fakty i mity o osobach z niepełnosprawnością. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa 2006, oraz przydatnych linków w Internecie np. www.arabia.pl, lub [www.feminoteka](http://www.feminoteka.pl), WWW.bezuprzedzen.org, WWW.amnesty.org.pl, WWW.watchdosc.pl
- Kalendarz Praw Człowieka - wykorzystanie informacji o ważnych datach, wydarzeniach dotyczących praw człowieka i omawianie je na lekcjach edukacyjnych
- Podejmowanie sprawnej interwencji wobec sprawców dyskryminacji
- Pomoc osobom dyskryminowanym
- Udział szkoły w organizowanych kampaniach społecznych/ np. Amnesty International – Maraton Pisania Listów lub Watch doc - objazdowy festiwal filmowy organizowany przez Helsińską Fundację Praw Człowieka/
- Wykorzystanie na zajęciach edukacyjnych różnorodnych metod i form pracy, oraz środków dydaktycznych wspierających przeciwdziałanie przejawom dyskryminacji np. scenki dramatyczne, odgrywanie ról, poznawanie zawodów, poszukiwanie wzorców osobowych, zapisy w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Międzynarodowej Konwencji Praw Dziecka

Ewaluacja:

Realizacja zadań wynikających z programu przyczyni się do:

- Pogłębienia wiedzy i podniesienia świadomości uczniów, nauczycieli, rodziców na istotne znaczenie problemu przeciwdziałania przejawom dyskryminacji występującej we współczesnym świecie
- Wzmocnieniu postaw obywatelskich i cywilnych całej społeczności szkolnej w występowaniu i reagowaniu przeciwko aktom dyskryminacji i przemocy
- Zintegrowania działań wszystkich podmiotów szkolnych oraz instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji
- Sprawcy dyskryminacji zdają sobie sprawę, że nie są bezkarni
- Ofiary dyskryminacji nie czują się pozostawione same ze swoimi problemami, udzielana jest im wszelka pomoc pedagogiczno-psychologiczna
- Szkoła uczestniczy w kampaniach społecznych
- Zasady równości, szacunku i tolerancji obowiązują podczas zajęć edukacyjnych, na organizowanych konkursach, zawodach sportowych, imprezach szkolnych, wycieczkach itp.

„Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny”

Konstytucja RP, art.32.2